

اساسنامه بنیاد ملی نخبگان کشور مصوب جلسه ۵۶۲ مورخ ۱۳۸۴/۳/۱۰ شورای عالی انقلاب فرهنگی

مقدمه

نظر به تاکید مقام معظم رهبری در استفاده صحیح و مناسب از ظرفیت های علمی نخبگان در راستای توسعه کشور و لزوم حرکت انقلابی در مسیر رفع موانع و مشکلات تولید دانش و جنبش نرم افزاری در جلسه دیدار برخی از نخبگان علمی کشور با ایشان در مهر ماه ۱۳۸۳، بنیاد ملی نخبگان کشور با اساسنامه ای به شرح ذیل تشکیل می گردد:

فصل اول - کلیات

ماده ۱- نام: نام بنیاد عبارت است از بنیاد ملی نخبگان کشور که از این پس در این اساسنامه به اختصار «بنیاد» نامیده می شود.

ماده ۲- هدف: هدف از تأسیس بنیاد، عبارت است از برنامه ریزی و سیاست گذاری برای شناسایی، هدایت، حمایت مادی و معنوی نخبگان، جذب، حفظ و به کارگیری و پشتیبانی از آنان در راستای ارتقای تولید علم، فناوری و توسعه علمی و متوازن کشور و احراز جایگاه برتر علمی، فناوری و اقتصادی در منطقه براساس سند چشم انداز کشور در افق ۱۴۰۴.

ماده ۳- وظایف

۱- سیاست گذاری و برنامه ریزی برای:

الف) پشتیبانی مادی و معنوی از نخبگان کشور؛
ب) شناسایی، هدایت و حمایت نخبگان به منظور ارتقای تولید علم در کشور؛
ج) کشف، جذب و پرورش استعدادها و حمایت از شخصیت های جامع الشرایط علمی؛

د) حمایت از نخبگان برای انجام فعالیت های تحقیقاتی و کارآفرینی.
۲- ایجاد هماهنگی میان سازمان ها و نهادهای مرتبط با نخبگان و نظارت بر فعالیت های مربوط به آنان در جهت اجرای سیاست ها و برنامه های مصوب؛
۳- کمک به فراهم نمودن تسهیلات و امکانات لازم برای دسترسی محققان و نخبگان به تحقیقات جهانی و انتقال فناوری های جدید به کشور در راستای تحقق اهداف توسعه علمی و متوازن کشور؛

۴- کمک به فراهم نمودن تسهیلات و امکانات لازم برای حضور نخبگان در همایش های علمی در داخل و خارج کشور؛

۵- تشکیل شبکه جهانی ویژه نخبگان ایرانی در داخل و خارج از کشور.

ماده ۴- تعریف نخبه و احراز نخبگی

نخبه: به فرد برجسته و کارآمدی اطلاق می شود که اثرگذاری وی در تولید علم، هنر و فناوری کشور محسوس باشد و هوش، خلاقیت، کارآفرینی و نبوغ فکری وی در راستای تولید دانش و نوآوری موجب سرعت بخشیدن به رشد و توسعه علمی و متوازن کشور گردد. احراز نخبگی افراد براساس آیین نامه پیشنهادی هیأت امنای و تصویب شورای عالی انقلاب فرهنگی خواهد بود.

ماده ۵- شکل حقوقی

بنیاد دارای شخصیت حقوقی مستقل است و به صورت مؤسسه دولتی و منحصراً براساس مقررات این اساسنامه تحت نظر رییس جمهور اداره می شود. رییس بنیاد معاون رییس جمهور است.^۱

۱- اصلاحی مصوب جلسه ۵۹۳ مورخ ۱۳۸۵/۸/۲۳ شورای عالی انقلاب فرهنگی

فصل دوم - ارکان

ماده ۶- ارکان

بنیاد دارای ارکان زیر می‌باشد:

۱- هیأت امناء؛

۲- رییس بنیاد؛

۳- شورای نخبگان.

ماده ۷- هیأت امناء

هیأت امناء عالی‌ترین مرجع بنیاد در زمینه سیاست‌گذاری و تصمیم‌گیری و دارای کلیه اختیارات قانونی در حدود اهداف و وظایف بنیاد و اداره امور آن می‌باشد. ریاست هیأت امناء با رییس جمهوری اسلامی ایران می‌باشد.

ماده ۸- ترکیب هیأت امناء

الف) اعضای حقوقی:

۱- رییس جمهور (رییس هیأت امناء)؛

۲- معاون اول رییس جمهور (رییس بنیاد)؛

۳- معاون رییس جمهور و رییس بنیاد؛^۱

۴- دبیر شورای عالی انقلاب فرهنگی؛

۵- وزیر علوم، تحقیقات و فناوری؛

۶- وزیر بهداشت درمان و آموزش پزشکی؛

۷- وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی؛

۸- وزیر آموزش و پرورش؛

۹- رییس سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور؛

۱۰- رییس کمیسیون آموزش و تحقیقات مجلس شورای اسلامی؛

۱۱- رییس نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه‌ها؛

۱۲- رییس جهاد دانشگاهی؛

۱۳- رییس دانشگاه آزاد اسلامی.

تبصره ۱- برای پیشبرد اهداف بنیاد، قایم مقام رییس بنیاد طبق ضوابط تصویب شده توسط هیأت امنای و با رعایت شرایط مندرج در ماده ۱۰ اساسنامه منصوب می‌شود.

تبصره ۲- احکام اعضای فوق‌الذکر توسط رییس هیأت امنای صادر خواهد شد.
(ب) اعضای حقیقی:

نه نفر از شخصیت‌های خبره و نخبه علمی کشور به‌عنوان اعضای حقیقی که دو نفر از آنها از علمای برجسته حوزه‌های علمیه به انتخاب شورای عالی حوزه علمیه قم و دو نفر از بانوان نخبه علمی کشور می‌باشند»^۱.

تبصره ۳- احکام اعضای فوق‌الذکر به پیشنهاد رییس بنیاد و با حکم رییس هیأت امنای صادر خواهد شد.

ماده ۹- وظایف هیأت امنای

۱- تعیین سیاست‌ها و برنامه‌ها و خط‌مشی فعالیت‌های بنیاد؛

۲- تصویب سیاست‌ها و برنامه‌های لازم در ارتباط با نخبگان که توسط رییس جمهور ابلاغ می‌شود؛

۳- سیاست‌گذاری و تصمیم‌گیری کلان در خصوص نخبگان و تصویب آیین‌نامه‌های داخلی و اجرایی بنیاد؛

۴- بررسی و اتخاذ تصمیم در مورد پیشنهادهای رییس بنیاد و یا پیشنهادهایی که از جانب حداقل یک سوم از اعضای هیأت امنای ارائه شده باشد؛

۵- تصویب نمودار سازمانی و پست‌های مورد نیاز بنیاد؛

۶- تصویب بودجه و ترازنامه سالیانه بنیاد؛

۱- شورای عالی انقلاب فرهنگی در جلسه ۵۸۷ مورخ ۸۵/۴/۲۰ بند «ب» ماده ۸ اساسنامه بنیاد ملی نخبگان کشور را به شرح فوق اصلاح نمود.

بخش هفتم: پژوهشی / ۲۷۷

- ۷- تصویب آیین‌نامه‌های نحوه ارایه کمک‌های مادی و معنوی بنیاد به نخبگان؛
- ۸- ایجاد هماهنگی بین دستگاه‌ها، مراکز و نهادهایی که متولی امور نخبگان می‌باشند؛
- ۹- پیشنهاد ادغام مؤسسات و واحدهای سازمانی دستگاه‌های اجرایی که در رابطه با امور نخبگان فعالیت می‌نمایند به مراجع قانونی ذی‌ربط جهت تصویب؛
- ۱۰- تصویب اساسنامه صندوق‌های حمایتی در ارتباط با نخبگان علمی و دانشمندان و پژوهشگران؛
- ۱۱- تصویب آیین‌نامه جذب و به‌کارگیری نخبگان علمی کشور و نحوه ارایه کمک‌های مادی و معنوی به آنان؛
- ۱۲- تصویب آیین‌نامه‌ها و مقررات مورد نیاز بنیاد؛
- ۱۳- بررسی و اتخاذ تصمیم در اموری که از سوی رییس هیأت امنای یا رییس بنیاد در دستور کار هیأت امنای قرار می‌گیرد و در راستای تحقق اهداف و انجام وظایف بنیاد است؛
- ۱۴- پیشنهاد اصلاح و یا تغییر اساسنامه به شورای عالی انقلاب فرهنگی؛
- ۱۵- بررسی و تصویب کلیه ضوابط پیشنهادی از سوی شورای نخبگان.
- تبصره ۱-** جلسات عادی هیأت امنای سالی دوبار به پیشنهاد رییس بنیاد تشکیل می‌شود. هر جلسه با حضور حداقل دو سوم از اعضا هیأت امنای رسمیت می‌یابد و تصمیمات با رأی موافق اکثریت اعضای حاضر در جلسه معتبر می‌باشد.
- تبصره ۲-** جلسات فوق‌العاده هیأت امنای برحسب ضرورت با پیشنهاد رییس بنیاد و یا رییس هیأت امنای تشکیل می‌شود.
- تبصره ۳-** ایجاد هرگونه مؤسسه در ارتباط با نخبگان با تأیید بنیاد به تصویب مراجع قانونی ذی‌ربط می‌رسد.
- ماده ۱۰-** رییس بنیاد: رییس بنیاد (معاون اول رییس جمهور) بالاترین مقام

- اجرائی بنیاد است. قایم مقام رییس بنیاد از میان اعضای هیأت علمی و واجد شرایط زیر انتخاب می‌شود:
- ۱- دارای توانمندی علمی، پژوهشی و اجرایی در امور مربوط به نخبگان باشد.
  - ۲- دارای سوابق علمی و اجرایی درخشان بوده و آشنا با جامعه نخبگان و نیازهای علمی آنان باشد.
  - ۳- آشنا به معیارهای استاندارد بین‌المللی و سازوکارهای بنیادهای نخبه پرور جهان باشد.
  - ۴- نسبت به نظام‌های علمی، اداری، مالی، اقتصادی و برنامه‌ریزی و مدیریت کشور اشراف داشته باشد.
- تبصره** - ریاست بنیاد و قایم مقام ایشان به عنوان سمت آموزشی و پژوهشی محسوب می‌شود.

ماده ۱۱- الف- وظایف رییس بنیاد

- ۱- اجرای کلیه مصوبات هیأت امنای؛
- ۲- اداره و هدایت امور بنیاد و نظارت بر حسن اجرای فعالیت‌های آن در چارچوب اساسنامه، ضوابط و مقررات مصوب هیأت امنای؛
- ۳- اداره شورای نخبگان؛
- ۴- تأمین ساز و کار لازم جهت عملیاتی کردن ایده‌های نخبگان؛
- ۵- هماهنگی و هدایت مراکز علمی، اجرایی، تولیدی، خدماتی (دولتی و غیردولتی) برای جذب و به‌کارگیری نخبگان کشور؛
- ۶- پیشنهاد اصلاح و یا تغییر در مواد اساسنامه به هیأت امنای و پس از تأیید هیأت امنای جهت تصویب در شورای عالی انقلاب فرهنگی؛
- ۷- برنامه‌ریزی برای تقویت روحیه و انگیزه‌های دینی، اخلاقی و ملی نخبگان در جهت خدمت به کشور؛
- ۸- ارائه گزارش سالانه از فعالیت‌های بنیاد به شورای عالی انقلاب فرهنگی؛
- ۹- اطلاع‌رسانی مناسب و سالیانه به افکار عمومی در مورد فعالیت‌های بنیاد؛

- ۱۰- نصب و عزل کارکنان بنیاد، تعیین حقوق و دستمزد آنان طبق مقررات و آیین‌نامه استخدامی بنیاد که به تصویب هیأت امنای می‌رسد؛
- ۱۱- حفظ و حراست اموال و دارایی‌های منقول و غیرمنقول بنیاد؛
- ۱۲- تهیه گزارش عملکرد سالانه بنیاد و ارائه آن به هیأت امنای برای بررسی؛
- ۱۳- نمایندگی بنیاد در کلیه مراجع اداری و قضایی با حق توکیل به غیر برای استیفای حقوق بنیاد در حدود مقررات؛
- ۱۴- ارائه ترازنامه و صورت منابع و مصارف ترکیبی سالانه هیأت امنای برای تصویب.

ماده ۱۲- شورای نخبگان

شورای نخبگان شورای علمی بنیاد است که ترکیب اعضای آن متشکل از رئیس بنیاد (رئیس شورا)، قائم مقام و معاونان بنیاد و ۷ نفر عضو اصلی می‌باشد که از میان نخبگان با پیشنهاد هیأت امنای و تأیید رئیس هیأت امنای و حکم رئیس بنیاد به مدت ۵ سال منصوب می‌گردند. شرایط و ویژگی اعضای شورای نخبگان و وظایف آن توسط هیأت امنای تعیین می‌گردد.

فصل سوم- امور مالی و اداری

ماده ۱۳- بودجه بنیاد از محل کمک‌های پیش‌بینی شده در ردیف‌های بودجه سالیانه کل کشور و کمک‌ها و هدایای اشخاص حقیقی و حقوقی اعم از دولتی و غیردولتی تأمین می‌شود.

تبصره ۱- بنیاد می‌تواند از محل منافع حاصل از تمامی موقوفات در نظر گرفته شده برای امور نخبگان برای برنامه‌های حمایتی و هدایتی خود استفاده نماید.

تبصره ۲- دستگاه‌های اجرایی می‌توانند در قالب مقررات قانونی مورد عمل قسمتی از اعتبارات سالیانه خود را جهت کمک به بنیاد اختصاص دهند.

ماده ۱۴- بنیاد نخبگان براساس آیین‌نامه‌ها و مقررات اداری، مالی، استخدامی و تشکیلاتی خاص مصوب هیأت امنای که به تأیید رئیس هیأت امنای می‌رسد، بدون الزام به رعایت قانون محاسبات عمومی، قانون مدیریت خدمات کشوری^۱ و سایر قوانین و مقررات عمومی، اداری، مالی و استخدامی اداره خواهد شد.

فصل چهارم - مقررات متفرقه

ماده ۱۵- محل اصلی بنیاد در تهران است و علاوه بر آن با تصویب هیأت امنای می‌تواند نمایندگی‌هایی در داخل و یا خارج از کشور داشته باشد.

ماده ۱۶- اموال منقول و غیرمنقول و حقوق و سایر امکانات بنیاد متعلق به دولت است که در صورت انحلال بنیاد به نهاد ریاست جمهوری تحویل خواهد شد.

اساسنامه فوق مشتمل بر یک مقدمه، ۴ فصل، ۱۶ ماده و ۹ تبصره در جلسه ۵۶۲ مورخ ۸۴/۳/۱۰ شورای عالی انقلاب فرهنگی به تصویب رسید.

رئیس جمهور و رئیس شورای عالی انقلاب فرهنگی - سید محمد خاتمی